نفت در سراشیبی سقوط مجدد

در پی گمانه‌زنی بر سر افزایش تولید آمریکا، قیمت نفت با کاهش ۱/۹ درصدی، به ۴۵/۱۸ دلار هر بشکه رسید. به گزارش بلومبرگ، بار دیگر شرایط نابسامان بازار نفت وخیم‌تر شد و بهای این طلای سیاه در بازار جهانی به کمترین رقم خود در پنج سال و نیم اخیر رسید. این در حالی است که به‌رغم این میزان سقوط، وزیر انرژی امارات گفت: «به بالابردن ظرفیت تولید خود حتی با وجود بی‌ثباتی قیمت نفت ادامه خواهیم داد.» بهای نفت تقریبا ۵۰ درصد از ارزش خود را از ژوئن سال ۲۰۱۴ میلادی از دست داده و به کمترین میزان خود از بعد از بحران مالی سال ۲۰۰۸ میلادی رسیده است.

ایستگاه

معظمی با اشاره به ناپایداری نفت ۴۵ دلاری

فروش بیشتر، زیان بیشتر

تحلیل‌ها در وزارت نفت بر این است که کاهش بهای نفت که به حدود ۴۵ دلار در هر بشکه رسیده است، برای سال جاری میلادی دوام نخواهد داشت.

معاون وزیر نفت روز گذشته در این باره از افزایش ظرفیت تولید نفت و گاز کشور خبر داد و برنامه‌های وزارت نفت در این راستا را با فعالان اقتصادی در میان گذاشت.

منصور معظمی اضافه کرد: «برخورداری از ظرفیت بالای تولید برای ایران، به افزایش قدرت چانه‌زنی در اوپک و عرصه‌های انرژی جهان، کمک بسزایی خواهد کرد.»

معظمی که در نشست مشترک اتاق بازرگانی و صنایع و معادن تهران و فعالان بخش خصوصی سخن می‌گفت، در ادامه افزود: «ایران با راه‌اندازی یک پالایشگاه در سال آینده و در فاز اول، ۱۲ میلیون لیتر بنزین تولید خواهد کرد.»

وی با بیان اینکه پیش‌بینی‌ها حکایت از افزایش قیمت نفت در سال ۲۰۱۵ دارد، گفت: «آمریکا در سال‌های اخیر توانست تولید نفت خود را افزایش دهد، به‌گونه‌ای که این کشور در حال حاضر جزء بزرگ‌ترین تولیدکنندگان نفت در جهان است و از طرفی نیز یکی از بزرگ‌ترین واردکنندگان نفت در جهان محسوب می‌شود.»

به گفته وی، برآوردهای رسمی و برگرفته از موسسات معتبر اقتصادی جهان، حاکی از رشد ۳/۴ درصدی اقتصاد جهانی در سال ۲۰۱۵ میلادی است، از این رو، در این سال انتظار نمی‌رود که جهش بزرگی در این عرصه رخ دهد.

معاون وزیر نفت افزود: «سهم کشورهای پیشرفته از رشد اقتصاد جهانی به مراتب بیشتر است به‌گونه‌ای که آمریکا، کشورهای اروپایی و ژاپن، چین و هند از این کیک سهم بیشتری به دست خواهند آورد.»

معظمی به کاهش سهم نفت و گاز از سبد انرژی در جهان در سال‌های آینده اشاره کرد و با استناد به گزارش‌ها و آمار منابع تحقیقی معتبر جهان گفت: «در سال ۲۰۴۰ میلادی، سهم نفت از ۳۴ درصد کنونی به ۲۸ درصد خواهد رسید، در حالی که سهم گاز از ۲۲ به ۲۳ درصد می‌رسد.» به گفته وی، در سال ۲۰۱۰ میلادی، سهم نفت و گاز در سبد انرژی جهانی ۶۲ درصد بود که این میزان برای سال ۲۰۴۰ میلادی، به ترتیب به ۲۸ و ۲۳ درصد خواهد رسید.

معاون وزیر نفت، همچنین یادآور شد: «ایران از لحاظ حجم ذخایر هیدروکربنی یعنی نفت و گاز، در حال حاضر جایگاه نخست را در جهان در اختیار دارد، این در حالی است که در ذخایر گازی نیز ایران پس از روسیه مقام دوم جهان را در دست دارد.»

معظمی با اشاره به جایگاه ایران در بخش ذخایر نفتی اظهار کرد: «ایران از این حیث در جایگاه چهارم جهان قرار دارد.»

وی در ادامه افزود: «نفت برای ایران یک فرصت است و برخلاف برخی نظریه‌ها، من معتقدم که نفت نعمت است، نه نقمت. نفت برای کشور زمانی نقمت محسوب می‌شود که نتوانیم به درستی از آن استفاده کنیم.»

به گفته معظمی، دولت آمریکا در سال‌های گذشته اقدام به سرمایه‌گذاری عظیم روی بهره‌برداری از منابع خود کرده که بخش عمده‌ای از این سرمایه‌گذاری‌ها در حوزه تولید نفت غیرمتعارف بوده است.

معاون وزیر نفت افزود: «در شرایطی که قیمت نفت سقوط می‌کند، تولید نفت غیرمتعارف غیراقتصادی است. از این رو، آمریکا تولید نفت غیرمتعارف خود را به‌شدت کاهش داده است.»

معظمی در ادامه به موضوع سقوط قیمت نفت در ماه‌های اخیر اشاره کرد و اذعان داشت: «کاهش قیمت نفت در کوتاه‌مدت منجر به برخورداری کشورهای صنعتی از رشد اقتصادی شده است.»

وی همچنین با بیان اینکه کاهش قیمت نفت به اقتصاد برخی کشورهای عمده تولیدکننده نفت ضرر می‌رساند، گفت: «عربستان سعودی با تولید ۹/۶ تا ۹/۸ میلیون بشکه نفت خام در روز، بیشترین ضرر را از کاهش قیمت این فرآورده متحمل می‌شود، به‌طوری که شواهد نشان می‌دهد این کشور بزرگ تولیدکننده نفت، تاکنون ۱۱۰ میلیارد دلار از این اتفاق متضرر شده است.» معاون وزیر نفت تصریح کرد: «ایران به‌عنوان یکی از کشورهای مهم تولیدکننده نفت در جهان، از محل کاهش قیمت این محصول کمترین ضرر را متحمل شده است.»

> ایران از لحاظ حجم ذخایر هیدروکربنی یعنی نفت و گاز، در حال حاضر جایگاه نخست را در جهان در اختیار دارد، این در حالی است که در ذخایر گازی نیز ایران پس از روسیه مقام دوم جهان را در دست دارد

> عربستان سعودی با تولید ۹/۶ تا ۹/۸ میلیون بشکه نفت خام در روز، بیشترین ضرر را از کاهش قیمت این فرآورده متحمل می‌شود که شواهد نشان می‌دهد این کشور بزرگ تولیدکننده نفت، تاکنون ۱۱۰ میلیارد دلار از این اتفاق متضرر شده است

دریچه

بازار نفت در سال ۲۰۱۵

کاهش تولید شیل اویل یا تداوم سقوط بهای نفت

با وجود اینکه قیمت نفت خام به زیر ۵۰ دلار سقوط کرده، اما تاکنون تغییر چشمگیری در میزان تولید نفت شیل آمریکا رخ نداده و این صنعت همچنان به فعالیت خود ادامه می‌دهد.

چندی پیش نیز بلومبرگ به نقل از شرکت‌های آمریکایی تولیدکننده شیل‌های نفتی اعلام کرد، توان آنان برای تحمل کاهش بهای نفت، از بسیاری از کشورهای اوپک که شریک عربستان سعودی محسوب می‌شوند، بیشتر است.

این در حالی است که در شش‌ماهه نخست سال ۲۰۱۵، با توجه به پیش‌بینی‌ها در مورد کاهش یک میلیون بشکه‌ای تقاضا، باید دوباره منتظر افت بیشتر قیمت‌ها باشیم و این موضوع شاید برای شیل‌های نفتی بسیار نگران‌کننده باشد.

ناکامی سیاست کاهش قیمت در به حاشیه راندن صنعت شیل اویل که عربستان در پیش گرفته، به حدی است که مرکز معتبر اقتصادی «سیتی گروپ» پیش‌بینی کرد، ریاض در جنگ قیمت نفت پیروز نخواهد شد. عربستان سعودی به دنبال آن است آن‌قدر به قیمت نفت اجازه کاهش دهد که تولید نفت شیل آمریکا مهار شود اما به نظر می‌رسد رشد تولید نفت شیل آمریکا می‌تواند حتی در صورت تداوم کاهش قیمت نفت، افت سرمایه‌گذاری و کاهش دکل‌ها همچنان افزایش یابد.

سیتی گروپ پیش‌بینی کرده که با کاهش قیمت نفت، از شتاب تولید نفت شیل آمریکا کاسته می‌شود اما افزایش تولید متوقف نخواهد شد.

این در حالی است که به عقیده کارشناسان، عربستان سعودی نمی‌تواند قیمت نفت را برای همیشه پایین نگه دارد، زیرا برای ایجاد تعادل در بودجه خود، دست‌کم به قیمت ۱۰۰ دلار هر بشکه نیاز دارد و با توجه به تمام مسائل، قادر نیست به مدت طولانی با کسری بودجه ادامه دهد.

براساس پیش‌بینی‌های انجام شده در این زمینه، چنانکه هزینه‌های سربه‌سر حفاری نفت شیل هم نشان می‌دهد، نفت زیر ۴۸ دلاری نقطه مرگ ۹۰ درصد شیل‌های نفتی است؛ بنابراین باید منتظر تحولات مهمی در بازارهای نفت جهان و به‌خصوص در بخش نفت شیل باشیم. هرچند سقوط قیمت‌ها تاکنون نشانی از محو شدن تولید شیل اویل نمی‌دهد. این در حالی است که یک تحلیلگر ارشد نفتی می‌گوید: «اگر روند کاهش قیمت نفت متوقف نشود، ممکن است به قیمت‌های اواخر سال ۲۰۰۸ و اوایل سال ۲۰۰۹ که ۳۰ دلار هر بشکه بود، بازگردیم.»

کارشناس ارشد میدان‌های نفتی در گفت‌وگو با فرهیختگان خبرداد

اجرای ۳۷ پروژه برای ۹۰۰ هزار بشکه نفت بیشتر

سهیلا زمانی | مخازن نفتی جنوب کشور جزء عمده‌ترین مراکز تامین نفت پالایشی و صادراتی ایران هستند که قدمت برداشت از آنها به چندین دهه قبل باز می‌گردد، ولی دولت تصمیم دارد با سرمایه‌گذاری در این مخازن، سقف تولید آنها را ثابت نگاه دارد.

شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب، بزرگ‌ترین شرکت نفت و گاز ایران است که هم‌اکنون توسعه و راهبری ۴۱ میدان نفتی کشور را برعهده دارد. این شرکت ظرفیت تولید روزانه سه میلیون بشکه نفت، ۱۰۷ میلیون مترمکعب گاز غنی، ۱۶۸ هزار بشکه مایعات گازی و ظرفیت تزریق ۱۴۸ میلیون مترمکعب را داراست.

برنامه‌ریزی تلفیقی از جمله مدیریت‌های حساس و به نوعی قلب تپنده بزرگ‌ترین شرکت تولیدکننده نفت کشور است که وظیفه برنامه‌ریزی و تعیین خط‌مشی‌های آتی این شرکت، شرکت‌های تابعه و تعیین بودجه اجرای کار را برعهده دارد.

غلامحسین بابادی، مدیر برنامه‌ریزی تلفیقی این شرکت که مدیرعاملی شرکت بهره‌برداری نفت و گاز مسجدسلیمان و معاونت مدیر برنامه‌ریزی تلفیقی مناطق نفت‌خیز جنوب را در کارنامه کاری خود دارد، در نهمین جلسه آموزشی خبرنگاران حوزه انرژی، در مورد چگونگی حفظ این میزان سقف تولید، میزان بهره‌برداری‌ها، نمک‌زدایی و رفع آلودگی‌های نفتی سخن گفت.

بابادی در بخشی از سخنانش با اشاره به افت طبیعی تولید نفت از مخازن نفتی کشور گفت: «هم‌اکنون بیش از ۵۶۰ طرح در حوزه نگهداشت تولید در این شرکت در حال اجرا است که برای جبران این کاهش تولید طبیعی در سال، ۱۸۰ حلقه چاه توسعه‌ای و تعمیری در میدان‌های نفتی این شرکت حفاری می‌شود.» به گفته بابادی، مدیریت یکپارچه منابع نفتی و حفظ و بهبود کیفیت نفت تولیدی، احداث واحدهای نمک‌زدایی و استحصال حداکثری میعانات گازی و تامین اتان مورد نیاز واحدهای پتروشیمی، از مهم‌ترین راهبردهای شرکت مناطق نفت‌خیز جنوب است. گپی کوتاه با این کارشناس نفتی را با هم می‌خوانیم.

> یکی از مهم‌ترین پروژه‌های ما در حال حاضر، احداث پالایشگاه مایعات گازی سنگین‌تر از اتان است. همان‌طور که می‌دانید هرچه از فناوری‌های نوین بیشتر استفاده کنیم، از هزینه تولید نفت کاسته خواهد شد

لطفا درباره آلودگی نفتی و چگونگی سرمایه‌گذاری در این بخش و میزان اهمیت آن توضیح دهید.

اصولا نفت دارای دو نوع آلودگی است؛ یکی آلودگی نمکی و دیگری آلودگی گاز گوگرد (H_2S) که سمی‌ترین نوع آلودگی محسوب می‌شود. ما بنا بر برنامه‌ریزی از پیش انجام شده، برای اینکه بتوانیم از مرگ چاه‌ها جلوگیری کنیم، ظرفیت نمک‌زدایی را پیش‌بینی می‌کنیم؛ چراکه می‌دانیم تا چند سال آینده، نفت به‌شدت نمکی می‌شود. بنابراین کارخانه نمک‌زدایی آن باید از قبل آماده باشد که اگر این اتفاق افتاد، بتوانیم نفت را به جایی هدایت کنیم که نمک نداشته باشد.

اکنون مخازن میادین نفت مناطق نفت‌خیز اغلب در یک‌سوم پایانی عمر خود به سر می‌برند. به همین دلیل در حال حاضر، ۳۷ پروژه به اعتبار ۱۲۰۰ میلیارد تومان برای نمک‌زدایی در دست اجرا داریم که ۹۰۰ هزار بشکه در روز به ظرفیت فراورش نفت نمکی ما اضافه می‌کند. حال اگر این زیرساخت‌ها ساخته نشود، برای این ۹۰۰ هزار بشکه، باید کل چاه‌ها را ببندیم و این یعنی غیرقابل استفاده‌شدن این چاه‌ها و در یک کلام، مرگ چاه‌ها.

> برای اینکه بتوانیم از مرگ چاه‌ها جلوگیری کنیم، ظرفیت نمک‌زدایی را پیش‌بینی می‌کنیم؛ بنابراین کارخانه نمک‌زدایی آن باید از قبل آماده باشد که اگر این اتفاق افتاد، بتوانیم نفت را به جایی هدایت کنیم که نمک نداشته باشد

این امر به ما کمک می‌کند تا در سال‌های آتی از مرگ چاه‌ها جلوگیری کنیم و سطح تولید را ثابت نگه داریم.

پس برای چاه‌هایی که باید با تزریق گاز، آنها را زنده نگاه دارید، چه برنامه‌های توسعه‌ای دارید؟

برای تزریق گاز به میادین، ۲۷ پروژه فعال به اعتبار ۱۸۰۰ میلیارد تومان در دست اجرا داریم. البته در حال حاضر در ۱۲ مخزن تزریق گاز را انجام می‌دهیم و برای دو مخزن دیگر هم برنامه‌ریزی کرده‌ایم. همچنین برای جمع‌آوری گازهای همراه نفت، ۲۲ پروژه فعال تعریف کرده‌ایم که باعث جلوگیری از سوزانده شدن ۹۸ درصد گازهای همراه نفت می‌شود.

در حال حاضر نیز با توجه به برنامه وزارت نفت برای فروش گازهای همراه نفت، شرکت‌های پیمانکار خواهان گازهای همراه، در حال بازدید از مناطق عملیاتی این شرکت و مشعل‌های موجود گازهای همراه نفت هستند؛ براساس برنامه‌ریزی صورت گرفته با سرمایه‌گذاری بخش خصوصی، گازهای همراه نفت به برق تبدیل می‌شود. برای این کار، مناقصه انجام می‌شود.

درباره مهم‌ترین پروژه‌های فعلی خود نیز توضیح دهید.

یکی از مهم‌ترین پروژه‌های ما در حال حاضر، احداث پالایشگاه مایعات گازی سنگین‌تر از اتان است. همان‌طور که می‌دانید هرچه از فناوری‌های نوین بیشتر استفاده کنیم، از هزینه تولید نفت کاسته خواهد شد و این مساله برای ما حائز اهمیت فراوان است.

آیا برای این برنامه‌ها بودجه‌بندی مشخصی هم دارید، به‌ویژه برنامه افزایش تولید...؟

در وزارت نفت هیچ‌گاه بودجه فیکس و مشخصی به شرکتی نمی‌دهند. این بودجه همیشه شناور است. معمولا حدود بودجه را براساس نوع پروژه‌ها می‌دهند که این امر به‌منظور افزایش قدرت ریسک و مانور عملیاتی است، دقیقا مانند آنچه در دیگر کشورها رخ می‌دهد و درستش نیز همین است. به هر حال، هر سال ما یک مقدار افت تولید داریم و بر همین مبنا، چاه‌های جدید را حفاری می‌کنیم که بتوانیم این افت را جبران و سقف ثابت آن را که سه میلیون بشکه در روز است و به تصویب برنامه کلان مجلس رسیده، حفظ کنیم. یعنی متناسب با برنامه پنجم توسعه پیش می‌رویم.

منهای نفت

شرکت فرانسوی پیشقدم در فاینانس پروژه‌های گازی

تاکنون ۴۰ شرکت خارجی برای سرمایه‌گذاری در بخش گاز اعلام آمادگی کرده‌اند و حتی توافق نهایی شرکت فرانسوی نیز حاصل شده است. رئیس کمیته سرمایه‌گذاری شرکت ملی گاز ایران در حاشیه یازدهمین نمایشگاه انرژی کیش با بیان این مطلب گفت: «شرکت ملی نفت علی‌رغم سال‌های گذشته قبول کرده که مجموعه خطوط انتقال جزء پروژه‌های بالادستی نفت محسوب شود چراکه اگر گاز تولید شده به نقاط مختلف کشور ارسال نشود، مجبور به سوزاندن آن می‌شود.»

اصغر سهیلی‌پور با اشاره به اینکه شرکت ملی گاز به دنبال انتخاب فاینانس مناسب در پروژه‌های گاز است، افزود: «تاکنون ۴۰ شرکت خارجی برای سرمایه‌گذاری در بخش گاز اعلام آمادگی کرده‌اند.» وی ابراز امیدواری کرد که همین توافق در مورد سایر شرکت‌ها هم نهایی شود. در حال حاضر از کشورهای فرانسه، ایتالیا، انگلستان، کانادا، چین و کره اعلام آمادگی برای سرمایه‌گذاری داشته‌ایم اما امکان اعلام نام شرکت‌ها نیست.

وی درباره انتشار اوراق مشارکت نیز تصریح کرد: «شرکت ملی گاز تاکنون زیر بار انتشار اوراق مشارکت به دلیل میزان بالای بهره آن نرفته و نخواهد رفت.» سهیلی‌پور در ادامه افزود: «در بودجه، اجازه انتشار اوراق مشارکت را به ما داده‌اند اما ترجیح می‌دهیم تا زمانی که این اوراق شرایط بهتری پیدا نکرده‌اند، از آنها استفاده نکنیم.»

توسعه فاز ۱۱ میدان گازی پارس جنوبی توسط ایرانی‌ها

تولید ۱۰۰ میلیون مترمکعبی گاز در فازهای ۱۲، ۱۵ تا ۱۸ میدان پارس جنوبی محقق شد و امیدواریم فاز ۱۹ نیز تا زمستان سال آینده وارد مدار تولید شود. مدیر برنامه‌ریزی و کنترل طرح‌های شرکت نفت و گاز پارس، با بیان این مطلب و در توضیح آخرین اقدام‌های صورت‌گرفته همسو با تاکیدهای وزیر نفت برای تامین ۱۰۰ میلیون مترمکعب گاز در زمستان امسال گفت: «این تعهدات محقق می‌شود زیرا فاز ۱۲ که شامل سه فاز است تکمیل شده و واحد ششم آن نیز تا آخر بهمن‌ماه راه‌اندازی می‌شود.» سیدمرتضی الهی در ادامه گفت: «برنامه‌ریزی‌هایی برای حضور شرکت‌های خارجی در فاز ۱۱ صورت گرفته بود، اما بسیاری از آنها به دلیل تحریم محقق نشد، از این رو چندی پیش وزارت نفت تصمیم گرفت حفاری دریایی این فاز را با استفاده از توان داخلی آغاز کند؛ ولی تاکنون درباره پیمانکار یا شرکت‌های خارجی در بخش خشکی تصمیمی گرفته نشده است.»

سکه و ارز

قیمت‌ها تا ساعت ۱۷ روز قبل در تهران

سکه	قیمت (تومان)	ارز	قیمت (تومان)
بهار آزادی	۹۹۱۰۰۰	دلار	۳۴۵۷
امامی	۹۹۲۰۰۰	یورو	۴۱۳۴
نیم	۴۹۷۰۰۰	پوند	۵۲۷۰
ربع	۲۶۶۰۰۰	دلار کانادا	۳۰۱۶
گرمی	۱۷۲۵۰۰	ین ژاپن	۲۹
گرم طلای ۱۸ عیار	۱۰۱۰۱۷	درهم امارات	۹۴۹
یک مثقال طلای ۱۷ عیار	۴۳۸۵۰۰	لیر ترکیه	۱۵۳۶
گرم طلای ۲۴ عیار	۱۳۴۹۷۰	رینگیت مالزی	۱۰۳۰
انس جهانی طلا	۱۲۳۹ دلار	یوآن چین	۵۶۸

برابری ارزها

نرخ‌ها تا ساعت ۱۷ روز قبل در تهران

نوع ارز	برابری
یورو به دلار	۱/۱۷
پوند به دلار	۱/۵۱
دلار به یوآن	۶/۱۹
دلار به درهم	۳/۷۶
دلار به ین	۱۱۸/۶۳
دلار به روپیه	۶۲/۱۷

نفت

قیمت‌ها تا ساعت ۱۷ روز قبل

کالا	واحد	قیمت
نفت خام برنت	دلار/بشکه	۴۶/۰۹
نفت خام اوپک	دلار/بشکه	۴۵/۱۹
نفت خام WTI	دلار/بشکه	۴۴/۸۴
نفت خام (بورس توکیو)	ین/کیلولیتر	۳۷,۰۱۰

خودرو

قیمت خودرو وارداتی در بازار

مدل	قیمت
بسترن آسا B۵۰	۶۷۸۰۰۰۰۰
بنز B۱۸۰	۱۷۰۰۰۰۰۰۰
بنز C۲۰۰	۳۲۰۰۰۰۰۰
بنز E۳۰۰	۴۵۰۰۰۰۰۰۰
بی‌ام دبلیو X۳ ۲.۰	۲۷۰۰۰۰۰۰۰
بی‌ام دبلیو ۶۳۰ کوپه	۱۰۴۰۰۰۰۰۰۰

تبلت

قیمت تبلت در بازار تهران

مدل تبلت	قیمت (تومان)
Samsung Galaxy Tab 3 8.0 SM-T311 - 8GB	۱۰۳۰۰۰۰
Samsung Galaxy Tab 3 Lite 7.0 3G	۵۹۹۰۰۰
Sony Xperia Tablet Z LTE - 16GB	۱۵۵۰۰۰۰
Sony Xperia Tablet Z Wi-Fi- 32GB	۱۶۴۶۰۰۰
X Vision XL10 - 700G	۷۹۰۰۰۰
ASUS Fonepad 8 FE380CG Dual SIM - 16GB	۸۰۳۰۰۰
Huawei MediaPad T1 8.0 - 3G	۶۳۹۰۰۰
Dell Venue 7 - 8GB	۴۷۹۰۰۰
Apple iPad mini 3 Wi-Fi - 16GB	۱۵۹۹۰۰۰